

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is 75,00; voor de maanden 6,00; waarmede door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG. 15 JUNI.

AMSTERDAM, 14 Junij.

PROTESTANTSCH VEREENIGING

Toutes les sociétés secrètes sont instituées pour détruire la société officielle.

Wij bepalen ons tot de aangehaalde staaltjes van het oratorisch talent van den tijdelijken voorzitter der algemeene vergadering van *Unitas*; wij meenen hem daarmede geene ondiens te doen. Wilt hij echter gemeend heeft over nog andere dingen te moeten spreken, dan over de droefenis wegens de afwezigheid van den heer van Dam van Isselt en over de onbegrensde zelfopoffering der leden van *Unitas*, van welke den meesten wel 10 a 12 uren wegs hadden moeten afleggen en die allen hunne „huisgoden“ hadden moeten verlaten, om deel te nemen aan de bijeenkomst, moeten wij ons evenwel nog een wijle bij zijne redevoering ophouden. Bedriegen wij ons niet, dat zal dit niet zonder vrucht behoeven te geschieden, en zullen wij daartoe *Unitas* onder eenen nieuwen gezigtspunt, leeren kennen. Nadat de vergadering van de Timmers Verhoeven, door den Heer Verhoeven, de Meester der vergadering in den gebede was voorgegaan, — want, ja, die daar zamen kwamen met gevoelens in 't hart als welke *Unitas* ingeeft, de heilichheid des gebeds weerhouit hen niet hunne werken der duisternis onder Gods bescherming te stellen, al gevoelen zij zelve dat zulk eene daad eene daad van heiligschennis is, die verontschuldiging behoeft (1). — nadat dan, zeggen wij, Ds. Verhoeven, in den gebede den overgang was geweest, hernaam de tijdelijke voorzitter der bijeenkomst het woord, om de leuze, waaronder de geheime genootschappen, met name *Unitas*, strijden, eenigzins nader toe te lichten. Die leuze zal, volgens hem, wezen: „*Vrijheid en Eenheid*“. En wat daar nu onder verstaan moet worden? Het wordt vlakweg, schoon dan ook in weinig bestemde bewoordingen, door den heer Timmers Verhoeven aangegeven.

Eerst, welke de *vrijheid* is, waarnaar *Unitas* te streven heeft. Voor dat ons dit echter gezegd wordt, krijgen wij eerst nog eenige gemeene plaatsen over de *vrijheid*, als de schoonste gave Gods. Van dit gehalte bijv. dat „wij ons niet mogen verwonderen, en dat niet iemand het ligt misprijzen zal,“ indien de slaaf of de gevangene zich verheugt over de hem geschonkene *vrijheid*. Vervolgens nog het een en ander van gelijke waarde over de staatkundige *vrijheid*. Bijv.: „Regmatig is bij het volk, dat, onder vreemde heerschappij, onder verdrukking leeft, de vurige begeerte, om aan dat ijzeren juk den nek te ontwingen. Een edele oorlogsheid, die dan het zwaard voor de *vrijheid* trekt.“ Zoodat, bijv. Diepo Negoro, die voor de godsdienstige en staatkundige *vrijheid* der Javanen tegen het Nederlandsche gouvernement het zwaard getrokken had, als een edele oorlogsheid, den voorzitter van *Unitas* verdient geëerd te worden. — „Verdedigt hij niet onvoorwaardelijk in hetgeen op de aangehaalde woorden volgt, het regt tot den opstand? Burgerlijke en staatkundige *vrijheid* is evenwel niet het meest begeerlijk goed, en de voorzitter van *Unitas* heeft duizendmaal gelijk. Oneindig hooger moet in aller schatting staan de godsdienstige *vrijheid*. Het komt er echter slechts op aan, te weten wat daaronder verstaan moet worden? Volgens Ds. Timmers Verhoeven: de verbreking van den staf van Rome's kerkvoogd; en daarom juicht hij dan ook, dat er ten jare 1830 een scheidsmuur is opgetrokken tusschen Belgen en Nederlanders, „om de laatste van den invloed der eerste geene meerdere schade te doen lijden!“ Over het optrekken van dien scheidsmuur hebben ons Vorstenhuis en de echte vrienden des Vaderlands niet gejuicht; *Unitas* wel; omdat de katholieke Belgen aan de Protestanten der Noordelijke Provinciën zooveel schade deden! Want dezen deden

geen kwaad aan genen; dezen hebben Mgr. de Broglie niet op 't schavot gebragt, het onderwijs in België niet geprotestantiseerd, de Seminarieën niet gesloten, het Collegium philosophicum niet opgerigt, het land niet overdekt met protestantsche ambtenaren; maar wel hebben de katholieke Belgen de Protestanten der Noordelijke provincien onder het juk van Rome gebragt! welke onbeschaamdheid! Vandaar dan ook waarschijnlijk, dat de zetel van de *vrijheid des geestes* nog ongedaerd op Nederlands grond staat! — Verdedigt echter moet hij worden, die zetel, aldus gaat Ds. Timmers Verhoeven voort, „geschraagd en gestut,“ want de dienaars der geestendwingelandij staan aan allen kant, en zouden er de hand aan willen slaan, om hem te doen waggelen en, als het mogelijk ware, omver te rukken.“ Hem, den zetel van de *vrijheid des geestes* te verdedigen — ziedaar derhalve de taak der geheime genootschappen. Wordt hij aangerand, dan steiten zij de gelederen dicht, en dekken hem met hunne schilden, en verdedigen hem, is het nood, met hunne wapenen!“ Welke martiale en strijdustige taal! Doch, wat verdedigen de geheime genootschappen den toch eigenlijk? Dat gaan wij thans verzoeken. Indien zij dan zich wapenen, dan is het ten minste om die gouden *vrijheid*, om te onderzoeken of zij den geloof, te denken naar hunne overtuiging, te behouden naar hun geloof, te handelen naar de verkeertheit van hun gevoel, in de heilige zaak der godsdienst voor geen menschengezag te buigen.“ Ziedaar waar het den geheime genootschappen bij slot van rekening om te doen is, waarom zij de wapenen hebben opgevat, waarom zij strijd voeren tegen de Katholijken: zij willen de *vrijheid des geestes*, met andere woorden: de *vrijheid* om vrij te zijn van allen godsdienstigen band, de *vrijheid* om te onderzoeken, te denken, te belijden en te handelen naar hunne individuele overtuiging! En niet zulken *vrijheidszin* ten banier gekozen, is er geen anarchieke kluit in Europa, die niet gaarne zich aan onze geheime genootschappen zou affilieren. Tusschen hen toch bestaat de meest volkomene identiteit van doel!

„Met zulk eene *vrijheid* na, zal, volgens Ds. Timmers Verhoeven, alleen de ware *eenheid* bestaanbaar zijn.“ Van die *eenheid* mogen de [geheime] genootschappen een voorbeeld zijn.“ „Zij menen alle leden op uitreder Kerkgenootschap;“ „zij vragen naar geen verschil van meeningen en begrippen;“ „indien zij slechts *echte* godsdienstige *vrijheid* bedoelen, namelijk de *vrijheid* om vrij te zijn van allen godsdienstigen band. Hoe zich elders bij zulke *vrijheid* de *eenheid* wist geldend te maken, heeft ons het voorbeeld van de bondgenooten in andere landen der geheime genootschappen in Nederland geleerd. Daar waren zij een ter verdelging van al het bestaande; daar waren zij een ter verwerving van hetgeen zij onder *vrijheid* verstonden: de emancipatie namelijk van alle banden, de emancipatie des Christens, de emancipatie des burgers, de emancipatie des gezins, des vleeschs, der vrouw, de emancipatie der kinderen. Wij houden niet van overdrijving, en betuigen gaarne er van overtuigd te zijn, dat de geheime genootschappen ten aanzien zich niet tot zulk een doel vereenigd hebben. Wat wij van het doel, waarom zij zich vereenigd hebben, weten, of omdat zij het duidelijk genoeg zeggen, of omdat het uit hunne daden kan gekonstateerd worden, komt hierop neer, dat zij slechts den volkomen ondergang — den maatschappelijken zoowel als den politieken ondergang — trachten te voltrekken der Katholijken. Dat doel is alzo wel afkeurenswaardig genoeg; het kon echter, als men ziet, nog afschuwelijker zijn. Met eenen *vrijheidszin* in de borst, als welken de tijdelijke voorzitter van *Unitas* omschreven heeft, konden de geheime genootschappen zich tot het voltrekken van nog erger jammeren vereenigd hebben; zij stuiten echter slechts hunne gelederen dicht, en dekken zich slechts met het schild en verdedigen zich slechts met de wapenen tegen de aanhangelingen van den vorst der duisternis, d. i. tegen de Katholijken, die in hunne *eenheid* niet willen opgaan, en onder de *vrijheid* verstaan, het regt van kinderen Gods te mogen wezen.

En zoo dan hebben wij uit den mond van Ds. Timmers Verhoeven de bevestiging verkregen van wat wij altijd verondersteld hebben het doel te zijn der geheime

genootschappen. Na hem deswege onze dank betuigt te hebben, stappen wij thans over op het verslag, ter algemeene vergadering door den sekretaris (?) medegedeeld. Dit echter nog in't voorbijgaan, naar aanleiding van de aanspraak van den tijdelijken voorzitter van *Unitas*:

In den loop der vergadering, vroeg een der Afgevaardigden den voorzitter, om, bij het [gedrukte] Verslag, ook zijne Openingsrede te willen voegen, ten einde velen, die hier niet tegenwoordig zijn, in het voorregt mogten deelen van bekend te worden met dat voortreffelijk stuk.

„Een ondubbelzinnige ondersteuning der Vergadering viel dit verzoek ten deel.“

Ds. Timmers Verhoeven heeft dus wel in den geest van *Unitas* en hare Zuster-genootschappen gesproken, toen hij zeide dat men de wapenen had opgevat, om te verdedigen de *vrijheid* om te onderzoeken, te denken, te belijden en te handelen, elk naar zijne individuele overtuiging. Men houde het zich voor gezegd!

In den laatsten tijd is het getal der aanzienlijke Engelsche Protestanten, die, door het licht der waarheid bestraald, steeds genoodigd hebben om tot de H. Katholieke Kerk terug te keeren, en van hare leer openlijk belijdenis te doen, weder aanmerkelijk toegenomen. Alder namen op te sommen zou schier onmogelijk zijn. Wij bepalen ons derhalve voor ditmaal tot het opnoemen van de volgende:

Kapitein OSBORNE BURGOYNE, vroeger dienende in het Oost-Indische leger, neef van wijlen Sir Georges Burgoyne, van eene aanzienlijke familie in het graafschap Bedford. De kapitein Osborne Burgoyne is aangenomen in het Oratorium te Londen. Zijne bekeering, ofschoon zij reeds van vroeger dagteekent, was nog niet publiek gemaakt.

De hoogadellijke Mevr. WILLIAM TOWRY LAW, is den 26 Mei in de St. Joristek door Mgr. den Bisschop van Southwark aangenomen. Die dame is de dochter des voormaligen kanseliers in het bisdom van Bath en Wells, den broeder van Lord Ellenborough, in het verleden jaar aangenomen.

De heer AUGUST TOWRY LAW, oudste zoon van den edelen William Towry Law, is den 16 Mei aangenomen in de kerk van de H. Maria Magdalena te Morlake door Mgr. den bisschop van Southwark.

Mevr. HOPE, de weduwe van een der aanzienlijkste geneesheeren. Die dame had juist eene kerkelijke geschiedenis afgewerkt op het oogenblik harer bekeering. Hare studien over dit punt hebben vooral bijgedragen om haar in te lichten aangaande de goddelijkheid van het Katholicismus. Zij is nu te Londen aangenomen in de kapel van het Oratorium.

De rev. H. HATHAWAY, Anglikaansch predikant, voormalig kweekeling van Worcester-kollegie te Oxford, hulpprediker van een kerspel onder het regentschap van Leeds behoorende, in Yorkshire; aangenomen in het Oratorium te Londen.

Mevr. HARE, weduwe van een Anglikaansch predikant, schoonzuster van den artsdr. Hare, en dochter van wijlen Sir John D. Paul; aangenomen te Rome in de Vaste van dit jaar.

Sir AUBREY DE VERE, lid der universiteit van Cambridge, broeder van Sir Vere de Vere die in 1851 is aangenomen.

De rev. J. COLERIDGE, Anglikaansch Predikant, voormalig kweekeling van het Oriel-kollegie te Oxford, hulpprediker in een kerspel van Devonshire. De heer Coleridge is de zoon van een aanzienlijk regter in de *Queen's Bench*, en achterneef van den beroemden dichter van dien naam. Nog zeer jong zijnde, behoorde hij in 1844 te Oxford tot de eerste klasse in *humanioribus litteris*. Hij was achtereenvolgens kweekeling van het Trinity-college en student van het Oriel-kollegie; dat wil zeggen dat hij drie der grootste onderscheidingen aan die beroemde universiteit heeft genoten. De heer J. Coleridge is te Glapham aangenomen door de Eerw. PP. Redemptoristen.

Sir CHARLES MANNING, koopman, de vader van den beroemden priester van dien naam, aangenomen in de kerk der Anglikaansche kerk. De heer Manning is

„ik geloof, Mijne Heeren, dat wij tegen de heilichheid der goden niet gezondigd hebben, als wij daarmede deze samenkomst begonnen.“ Verslag, blz. 3.

lid van het comité van beheer der beide meest invloed hebbende industrieële genootschappen van Londen. Vroeger was hij een der eere-thesauriers van het Anglikaansch genootschap tot verspreiding van het Evangelie. Hij werd te Rome aangenomen in de Goede Week, benevens zijne kinderen. Mevr. Manning had verleden jaar het Katholicismus omhelsd en was te Londen aangenomen.

De *Oxford-Herald* en na dit blad de *Times*, heeft onlangs tot stichting zijner lezers verhaald dat de beroemde ex-aartsdiaken Manning er op bedacht is de Katholieke Kerk te verlaten, en weder protestantsch te worden. Den dag dat deze dwaze tijding in die bladen te lezen stond, droeg de Eerw. Manning het H. Misoffer op en verheugde zich met zijne vrienden over de bekeering zijns broeders. Er was dus van dit alles geen woord waar. Maar wat had dan aanleiding gegeven tot het gerucht? Een dagblad had verhaald: Het is niet onmogelijk dat de heer Manning eendaags (de stad) Rome verlate en tot ons (naar Engeland) wederkeere. Ziedaar de bron der misvatting. De heer Manning heeft dus de Eeuwige Stad verlaten en is meer dan immer aan zijn heilig geloof getrouw gebleven, en indien hij naar Londen gaat, zal het zijn tot groote vreugde en stichting zijner talrijke katholieke vrienden. Zoo verleidt het fanatisme alligt tot eene verkeerde opvatting van een zeer eenvoudig bericht.

De gemeenteraad dezer hoofdstad heeft overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders met 13 tegen 3 stemmen afwijzend beschikt op het adres van den heer Brade, betreffende de oprigting van een schouwburg te dezer stede. Als beginsel is in de dispositie aangenomen, dat de stad geene garantie zal op zich nemen van interest voor kapitalen, ten dienste van partikuliere ondernemingen benodigd.

De O. I. berichten tot 24 April, zijn alhier aangekomen. Morgen deelen wij daarvan het voornaamste mede. Per telegrafische depêche uit Triest, worden de volgende handelsberigten medegedeeld, als:

Voor de Factorij zijn uitgevoerd 34 635 pik. Koffij en 6,503 pik. Suiker. De partikuliere uitvoeren hebben bestaan uit 592 pik. Koffij, 15,877 pik. Suiker, 21,820 pik. Rijst, 144 legg. Arak, 6,893 Huiden, 4,103 pik. Peper en 50 pik. Cassia Vera.

Koffij zonder omzettingen.
Suiker. De prijzen zijn lager, doch toonen zich daartoe koopers; 20,090 pic. zijn gedaan tot f 12½ voor N° 13.

Rijst met weinig kooplust. Looz gehouden; 8,000 pic. zijn verkocht tot f 130.

Peper 2,400 pic. hebben koopers gevonden tot f 15½ a f 16½.

Van Cassia vera zijn 475 pic. gedaan tot f 16½.

Waarschijnlijk zullen onze gewone O. I. handelsberigten, die ons heden niet geworden zijn, over Engeland zijn verzonden en alzoo morgen kunnen worden medegedeeld.

Door heeren Kommissarissen van boter en kaasmarkt te Delft zijn H. Zaterdag uitgereikt de uitgeloopte premien: als eene premie van f 10 aan den bouwman G. van Paassen, uit de gemeente Hodenpijl, hebbende deze de zwaarste stapel kaas op de dien dag gehouden kaasmarkt aangebragt, welke wigt op de stadswaag 753 Ned. pond bedroeg, en eene dito is uitgereikt aan den heer J. van der Chijs, als hebbende de grootste hoeveelheid kaas gekocht, zijnde 21 stapels, die op de stadswaag hebben gewogen 8755 Ned. ponden.

Op last van Z. M. is uit Engeland onthoden een volledig stel werktuigen voor timmerlieden, wagenmakers, draaijers en smeden enz op de landhuishoudelijke school geplaatst te Apeldoorn, om voor het algemeen ter bezigtiging te dienen. Daar de gereedchappen, waarvan men zich in de verschillende ambachten hier te lande bedient, sinds onheugelijke tijden nagenoeg dezelfde gebleven zijn, kan het niet anders dan een gelukkig denkbeeld genoemd worden, om op deze wijze de aandacht te vestigen op de verbeteringen en uitvindingen van gereedchappen in Engeland gemaakt.

BEKNOPT VERSLAG der Eerste Zitting van het 7de Landhuishoudkundig Kongres te Leeuwarden.

Nadat op Dingsdag den 8 Junij eene voorloopige bijeenkomst had plaats gehad bij G. de Koe, in het Zasiland, waar de leden van het Kongres zich tot sektion hadden gekonstitueerd, werd den volgenden morgen, ten 11 ure, het 7de Landhuishoudkundig Kongres geopend door den voorzitter, Jhr. Mr. O. R. van Andringa de Kempenaer.

Die eerste bijeenkomst werd, behalve door een vijf-honderdtal leden, die uit alle oorden van ons vaderland, maar vooral uit de provincie Friesland, zich terbijwoning van het Kongres hadden aangemeld, opgeluisterd door de tegenwoordigheid van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, die met zijne adjudanten en den kom-

missaris des Konings dezer provincie, tot aan de pauze in de zaal der bijeenkomst vertoefde.

Even als de stad zelve, had ook die zaal een regt feestelijk aanzien. Moeite noch kosten had men gespaard om het gebouw der Sociëteit *Amicitia*, zowel van buiten als van binnen, een het Kongres waardig voorkomen te geven. De groote benedenzaal, waar langs zich aan de eene zijde eene warande uitstrecte, bestond voor diegenen, welke door den al te grooten toevloed van leden belet werden in de zaal zelve plaats te nemen, en was met bloemen, draperiën en trophèen versierd; vooral maakte eene rustique trophée achter het bureau van het bestuur aangebragt, een schitterend effect. Zoodra de Prins met zijn gevolg en de leden van het bestuur, hunne plaatsen hadden ingenomen, en de geestdriit, door de komst van Zijne Koninklijke Hoogheid veroorzaakt, eenigermate was bedaard, heette de voorzitter Z. K. H. en de leden van het kongres welkom, verklaarde dat het tegenwoordig bestuur de eervolle taak, hun door de leden van het vorig kongres, te Goes gehonden, opgedragen, op hoogen prijs stelde en riep tot de vervulling van die taak de welwillende medewerking dezer Vergadering in. Vervolgens trad hij in eene beschouwing van Friesland's vroegeren en tegenwoordigen toestand, met betrekking tot den landbouw. In verband met dien toestand bepaalde spr. zich bij den oorsprong, het nut en de strekking der Kongressen, en eindigde dit gedeelte zijner rede met den wensch, dat de ontwikkeling en de vooruitgang op het gebied van den landbouw en de bevordering van het welzijn van den landbouwendden stand, waarin het doel der Kongressen voornamelijk gelegen was, ook van dit zevende Kongres de weldadige vruchten mogten zijn.

Hierbij sprak de Voorzitter nog, in korte woorden den Koninklijken Prins aan, hetgeen door Z. K. H. minzaam werd beantwoord, en waarbij de Prins verklaarde dat hij de ontvangst in Leeuwarden en in geheel Friesland genoten op hoogen prijs stelde; dat hij zich verheugde door het Kongres in de gelegenheid gesteld te zijn Friesland te bezichtigen; en dat de landbouw, waarvan die provincie bijna geheel bestaat, hem steeds zeer veel belang had ingeboezemd. Hij hoopte dat ook dit Kongres tot naauwere verbroedering van wetenschap en ondervinding leiden zou, door welker samenwerking landbouw en landhuishoudkunde eene schoone toekomst te gemoet gaan.

Hierop werd de Vergadering gedurende een groot half uur geschorst en na de heropening een begin gemaakt met de werkzaamheden. De Voorzitter deed in een missives. Een brief der stad Alkmaar, met verzoek het Kongres het volgend jaar aldaar te doen plaats hebben, en een gelijk verzoek van de stad Assen, had eene korte discussie ten gevolge tusschen den Voorzitter en de heeren Bok, van Westra en Cremers, waarna wordt besloten dat in het jaar 1853, het 8ste Landhuishoudkundig Kongres te Alkmaar zal worden gehouden.

Ook de brieven van de heeren Staringh en van Brada met betrekking tot de Geologische Kaart in Nederland, gaven aanleiding tot eene korte beraadslaging, waarbij de heeren Sloet tot Oldhuis en van Iltersum het woord voerden. De heer Sloet drong er op aan, dat, niettegenstaande die kaart van regeringswege zou vervaardigd worden, het Kongres eene zaak van zoo veel belang niet moest uit het oog verliezen.

Wegens het vergevorderd uur echter werd daarna de vergadering verdaagd tot den volgenden morgen ten elf ure.

Den 10den dezer is van de scheepstimmerwerf de *Nijverheid* te Schiedam, door de scheepsbouwmeesters C. Gips en Zonen, met goed gevolg te water gelaten, het nieuw gebouwde barkschip *Jacobus Martinus*, groot volgens meetbrief 193 last of 372 ton, en bestemd voor de vaart op Oost-Indië, gevoerd zullende worden door kapitein J. Gagestein, onder directie van den heer M. Kerdel.

(S. C.)

Z. M. heeft te. goedgekeurd de benoemingen der burgemeesters tot sekretaris in de navolgende gemeenten als: J. van Roij, te St. Oedenrode; J. Smid, te Hadel; J. van Heesbeen, te Vlijmen; F. van Oort, te Engelen; C. van koop Dz., te Stellendam; J. D. van Slippe, te Poortvliet; C. W. Vrijland, te Hummelo; Mr. N. S. van Meurs, te Heerde. 2e. Mr. K. H. Baron van Brienon aangesteld tot attaché bij het Nederlandsche korps diplomatique, ten gevolge van het in de afgelopen week, aan het Departement van Buitenlandsche Zaken, afgelegd examen voor de kommissie tot dat einde door den Koning benoemd.

Men verneemt uit de residentie, dat de grootvorsten Nicolaas en Michael van Rusland, den 13den dezer te Arnhem zouden aankomen. De baron von Maltitz, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van den Keizer bij ons hof, zal de vorsten te gemoet reizen, om hen naar het Loo, naar Soestdijk en naar Amsterdam te vergezellen. Het gevolg van de grootvorsten bestaat uit den adjudant-generaal Philosophoff, den generaal-majoor baron de Korff, den kolonel Krasnokoutski, den vorst Troubetznoi, den vorst Gagazin, den graaf Schouvaloff en den geneesheer Bosse.

's GRAVENHAGE, 13 Junij. Op verschillende plaatsen in deze stad ziet men reeds aanstalten maken voor de illuminatie enz., die aanst. Donderdag, ter gelegenheid der viering van de verjaardagen van H.H. MM. den Koning en de Koningin zal plaats hebben. Indien die feestdag door goed weder wordt begunstigd, zal die illuminatie, alsmede de harddraverij en verdere vermakelijkheden, welke in den loop van den dag zullen plaats hebben, ongetwijfeld vele bewoners van naburige plaatsen derwaarts lokken. Naar wij vernemen heeft de directie van den Holl. spoorweg besloten in den laten avond van den 17den extra-treinen van hier naar Leiden en naar Delft, Schiedam en Rotterdam te doen vertrekken, hetgeen voorzeker nog vele bezoekers uit die steden tot een uitstapje herwaarts zal uitlokken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 12 Junij. Het Wag. *de l'Inde* hield heden eene korte onbeduidende zitting. De belastingwetten op de artikelen van weelde, zijn in deze zitting niet ingekomen. Het verdient opmerking, dat de drukpers door deze nieuwe wetten weder zal belemmerd worden, vermits daarbij wordt voorgesteld: om in den vervolge te heffen van pakpapier en karton 10 centimes per kil. en van alle andere papiersoorten 25 centimes per kil. Ook de belasting op sterke dranken zal eene verhooging ondergaan en tot op 45 en 50 centimes per heet. opgedreven worden.

Heden heeft het Wetgevend Ligchaam mededeeling ontvangen van de belastingwetten op artikelen van weelde; zij benoemde eene kommissie van onderzoek, doch ging uiteen, zonder dat de zitting iets belangrijks had opgeleverd.

Men houdt het nog steeds voor zeer twijfelachtig, dat het Wetgevend Ligchaam het budget zal kunnen afhandelen in zijne tegenwoordige zitting. Men spreekt dan ook reeds van eene verlenging der zittingen der Wetgevende vergadering, die, wel is waar den 28 gesloten, maar onmiddellijk daarna, op magtiging van Lodewijk Napoleon, weder heropend zullen worden.

Heden werd de zaak van de goederen der familie Orleans door den staatsraad behandeld, onder voorzitting van den heer Baroche.

De regering heeft besloten, dat de brieven van de gebannen generaals als niet ontvangen zullen worden. Men heeft vernomen, dat zij om hun pensioen hebben verzocht. Intusschen verzekert men dat gen. Changarnier weigert de som aan te nemen, welke ten zijnen behoeve door middel eener inschrijving is bijeen gebragt, en welke ongeveer 300,000 fr. bedroeg.

Men leest in het dagblad van Rijssel het volgende: „Eene gisteren bij den prefekt van het departement ontvangen telegraphische depêche houdt in, dat het gouvernement, bij nadere overweging en na het ontvangen van nieuwe inlichtingen, den prefekt magtigd, op den H. Sakramentsdag de plegtige processien buiten de kerkgebouwen te laten houden.”

MADRID, 7 Junij. De aandacht is nog steeds gevestigd op de zending, waarmede de Fransche generaal de Grammont belast is; men wil daar voortdurend plannen van groot gewigt achter zoeken; met zekerheid is deswege niets te melden. Evenmin kan nog iets bepaalds gemeld worden, betreffende de parlementaire reorganisatie of eene wijziging der kieswet; er wordt veel over gesproken maar nopens de eigenlijke plannen der regering lekt niets uit.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Junij. De Fransche socialisten hebben 100,000 franks bijeen gebragt om twee dagbladen te stichten, welke het een maandelijks, het ander wekelijks zullen uitkomen. Ook zullen door die vereeniging, waartoe Louis Blanc, Pierre Leroux en Cabanis behooren, een boek uitgegeven. Een ander is reeds verschenen, onder den titel: *De Adelaars en de Goden*.

Blijkens den laatsten wekelijkschen staat der bank is het bedrag der biljetten in cirkulatie met £ 40,485 en de voorraad van haar edel metaal met £ 152,203 vermeerderd, in vergelyk der vorige opgave.

Volgens de jongste te New-York ontvangen berigten uit Buenos-Ayres, verkeerde dat land over het algemeen in een rustigen en voldoende toestand, terwijl zich verschijnselen voordeden, waartuit bleek dat de door oorlog en wanorde zoolang gestremde hulpbronnen der Plata-landen haren rijkdom reeds begonnen te ontwikkelen.

Men verneemt thans van de Kaapkolonie eenige bijzonderheden betreffende Natal: De vrede is er door den oorlog met de inlandsche stammen wel bedreigd maar nog niet gestoord geworden. De Europeesche bevolking, meestal van Oudhollandsche afkomst, is tevreden met het Britsche bewind, hetwelk trouwens door den

AMSTERDAM, 14 Junij. Het schip "A. J. van
hamsz Jr., van Tjilster herkomst, is vanor-
gen in Texel binnengekomen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 12 Junij. J. H. Gorter, Soelheid, Suriname. - J. E. Hazewinkel, Onderneming, Lissabon. - 13 Junij. H. Zoetelief, Immagonda Sara Klasina, Banjoewangie. - Buikes, Raphael, Curacao.

BATAVIA, 29 Maart. Messen, IJssel, Rott. - 6 April. Stappert, Clara Anna Maria, Rott. - 7 April. Huidekoper, Prins Frederik der Nederlanden, Amst. - Hooggeveent Heijmans, Maasström, Rott.

STRAAT SUND, 2 April. Brandligt, de Rhijn, v. Batavia n. Amst. - 12 April. De Wijn, Vier Gebroeders, van Batavia n. Amst. - 15 April. Rouffaer, Neptunus, v. Batavia n. Amst.

UITGEZEILD:

TEXEL, 13 Junij. Kapt. A. J. de Smit van den Broecke, Doggerbank, Ned. Oorl. Fregatschip, Vlissingen.

BATAVIA, 4 April. Kramer, Doelwyk, Rott. - 15 April. Tam, Ordine, Nederl.

SAMARANG, 20 Maart. Grivel, Rembrandt van Rhijn, Nederl.

SOERADAYA, 19 Maart. Rouffaer, Neptunus, Amst. - 1 April. van der Putten, Hoogkong, Rott. - 6 April. Hoffman, Marg. Simonetta, Amst. - 9 April. De Ridder, J. C. Schotel, Dordr.

PASSAROUANG, 21 Maart. Nottée, Ridderkerk, en van Reede, Schouwen, beide Rott. - Towler, Asia, Amst.

BANJOEWANGIE, 16 Maart. Haasgoet, Albatros, Amst. - 27 Maart. Timmermans, Jan de Wit, Rott. - 28 Maart. Pronk, India, Rott.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 2en April op 20° Z.Br., 27° W.L.: Valparaiso, Kapt. van der Meijden, van Rott. n. Bat. - Den 4en Mei op 30° 5' N.Br., 20° W.L.: Banca, Kapt. ten Ham, van Rott. n. Bat. - Den 26en Mei op 39° N.Br., 30° W.L.: Elika Hart, van Bat. n. Amst.

Kapt. Zoetelief, van Banjoewangie in Texel binnen, rapporteert den 10en dezer, op de hoogte van Goudstaart gepraaid te hebben, het schip Zeeland, Kapt. de Winter, van Amsterdam naar Liverpool.

Kapt. Hazewinkel, van Lissabon in Texel binnen, rapporteert den 8 Junij op de hoogte van Wight gepraaid te hebben, het schip Opaan, Kapt. Doekzen, van Amsterdam n. Soerabaja.

Den 9den dezer is door den Tavelchen Loodschipper J. Messelaar, van de boot N° 1. op de hoogte van de Singels gepraaid, het schip Hendragt, kapt. van Vekhoven, van Newcastle naar Batavia.

CABGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BANJOEWANGIE, Immagonda Sara Klasina, Zoetelief: 7770 b. Koffij, 1367 kr. Suiker, 874 sch. Tin, 2967 b. Bindrottingen, N. H. M.

SOERINAME, Soelheid, Gorter: 214 v. Suiker, L. J. Ponceliet en Zoon, 80 v. dito, Ministerie van Kolonien; 38 v. dito, 50 b. Katoen, Broen en Comp.; 25 b. Katoen, van Hamael en Comp, 25 b. dho, Order.

RAVIER-VAART.

AMSTERDAM, 14 Junij in teding naar:

Keulen D. Hoogweg, Prins Rott.
H. J. Wilson, Colln N° 11.
Frankf. & Coblenz G. Urmetsor, Frankfort N° 3.
Mainz W. Keller, Maintz N° 1.
Dusseldorp, Neus W. van Maanen, Niederrein N° 9.
en Urdingen L. Stammel Edmund.
Mannheim P. Hartman, Eleonora.
Ludwigsh. & Heilbr. F. Beijer, Wilhelmina.
Weasel J. L. Arera, Ondine.
Duisburg

ARNHEM 12 Junij 1 el 77 dm.
KEULEN 12 " 8 vt. 3 "

AANBESTEDINGEN.

Woensdag, 16 Junij. Ten huize van T. Klarenaar te Nijmegen, ten 1 ure: Het bouwen van een buitenhuis.

In het lokaal Tivoli aan den Helder, ten 11 ure: Het herstellen van het reduct in het fort Kijkduin bij den Helder, en het leveren van daartoe noodige bouwstoffen.

In het Stations-Koffijhuis te Oud- en Nieuw-Mathenesse, ten 11 ure: Het doen van eenige timmerwerken met de leverantie van de vereischte materialen, ten behoeve van de gemeente.

In het lokaal Tivoli aan den Helder, ten 11 ure. Het van grond ontblooten van en het doen van eenige werkzaamheden aan de bovengrij kazerne in het reduct van het West-oeverfort, bij den Helder.

Donderdag, 17 Junij. Ten huize van J. Sitzer, te Hellow, ten 1 ure: 1. Het afbreken der oude en het bouwen eener nieuwe school te Hellow, met bijlevering der benodigde materialen en ameublement. 2. Het afbreken van de oude en het bouwen eener nieuwe onderwijzerswoning.

Vrijdag, 18 Junij. Ten huize van F. van der Wal te Gorredijk (prov. Friesland) ten 2 ure: Het bouwen van een houten schutsluis, in de doorsnijding van den polderdijk van het 6e en 7e veendistrikt, met het vaarwater genaamd het Langerak.

In de Doele te Bolsward, ten 11 ure: Het bouwen van een nieuw lokaal, met alle daartoe benodigde materialen.

Zaterdag, 19 Junij. Ten huize van den logementhouder J. Posma, te Oosterwolde, (prov. Friesland) ten 9½ ure: Het slatten en nidslepen van 100 el vaart, beneden het Verlaat te Nanninga, bij Oosterwolde.

Ten raadhuis te Schiedam, ten 12 ure: 1. De uitvoering van eenig timmer- en metselwerk in het Blaauwhuis, en 2. Van eenige herstellingswerken in den Stads-Doele.

Aan het lokaal van het Departement van Binnenlandsehe Zake, te Gravenhage, ten 12 ure: De vereischte herstellingen en vernieuwingen aan het gebouw in het Lange Voorhout te Gravenhage, in gebruik bij 's rijks magazijn van geneesmiddelen en bij de afdeling artillerie van het Departement van Oorlog.

Maandag, 20 Junij. In een der appartementen van het provinciehuis te Groningen, ten 12 ure: 1. Het doen van herstellingen aan de werken, behorende aan onderscheidene wegen en kanalen in de provincie Groningen, in drie afzonderlijke perceelen, als: te perceel. Weg en kanaal naar Stroombos.

2e perceel. Kanaal naar Delfzijl. 3e perceel. Weg en kanaal van Groningen naar Ulrum, Warffum en Uithuizen. 2. Het herleggen van een vak Steenglooiing aan de zeeoewering ten Zuidoosten van Delfzijl, in den jare 1852.

Aan het lokaal van het provinciaal bestuur te Gravenhage, ten 11½ ure: Het verdiepen van het kanaal van Voorne met het verbreeden daarvan bij Hellevoetluis; het plaatsen van achttien Meerpalen, en het maken van gedeelten van grindwegen langs en ten dienste van dat kanaal, uit te voeren in de jaren 1852, 1853, 1854 en 1855.

Woensdag, 23 Junij. Door den directeur en kommandant der Marine te Willemsoord, ten 12 ure: Het verrigten van metselwerk aan gebouwen, benevens het opbreken en verleggen van oude en daarstellen van een gedeelte nieuwe bestrating bij 's rijks werf te Willemsoord.

Aan het lokaal van het prov. bestuur te Assen, ten 11 ure: Het amoveren der oude vaste brug over den mond der Beilervaat en het maken eener draaibrug ter zelfder plaatse.

ADVERTENTIEN.

(2010) Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON, M. H. C. VAN BASTEN BATENBURG, geliefde Echtgenoot van

Dr. B. J. C. ESSINK.

OLDENZAAL, 10 Junij 1852.

(2011) Die iets te vorderen heeft van Wijlen den Eerw. Haer PETRUS BROUWER, in'teven R. K. Pastoor te Haastrecht en aldaar overleden den 3 Mei 1852, worden verzocht daarvan voor den 15 Julij 1852 opgave te doen bij den Heer P. VAN DEN BERG te Utrecht.

Wordt gevraagd tegen 1°. September aanstaande een **R. K. SECONDANT** van den 3en of hooger rang, in staat grondig onderwijs te geven in de Fransche taal; terwijl men bij voorkeur iemand wenscht, die tevens eenige bekwaamheid hebbe op Orgel en Piano. Inclinerenden gelieven zich met franco brieven onder de letters A. B. te adresseren aan het Postkantoor te Eindhoven. (2013)

Bij eenen Pastoor op een stil dorp in Zuid-Holland wordt tegen 1°. Augustus e. k. gevraagd eene **DIENSTBODE**, van goede getuigschriften voorzien en bekwaam om met behulp van een jeugdig meisje het Huishouden en het werk in de Kerk waar te nemen. Brieven franco onder de letters P. N. aan den Boekhandelaar A. M. VAN DIJK te Delft. (1992)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een voortreffelijk middel voor de ongesteldheden der vrouwelijke kunne.

Mevrouw Talbot uit Mitcham, heeft onlangs den professor Holloway doen weten dat zij met genoegen erkent de buitengemeen goede uitwerking die zij van het gebruik zijner pillen heeft ondervonden. Op hare 45jarigen leeftijd begon zij zich doorgaande ongesteld te gevoelen, en leed aan een kwijnenden toestand, gezwollen beenen enz. en niettegenstaande de zorgvuldige behandeling der kundigste geneesheeren, nam hare ongesteldheid telkens toe, tot dat zij eindelijk besloot de pillen van Holloway te gebruiken, welk onwaardebaar middel spoedig hare vorige krachten deed herleven en haar gezonder deed zijn, dan zij sedert jaren geweest was.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50. Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N° 22 te Amsterdam, bij A. P. MILIUS te Utrecht, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depouhouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand 244, Holloway's Establishment. (1827)

Verkoop van in den Boekhandel van G. VAN LANGENHUYSEN, voor den verminderten prijs, 200 at daarbij vermeld wordt.

JOURNAL DES PREDICATEURS, de 5 eerste Jaargangen in plaats van f 28 50 f 20 00 (enkel exemplaar).

MAXIMES SPIRITUELLES pour la conduite des âmes, par le R. P. GUILLE, 3 vol. gewone prijs fr. 3.75 voor f 1.45

INSTRUCTIONS PASTORALES sur les Epiures de tous les Dimanches et fêtes de l'année et de tous les jours de carême par le rev. M. RAQUIN, 2 vol. gewone prijs fr. 3.50 voor f 1.35

LES SAINTS ANGES CONSIDERES dans leur nature, leur ministère et leur bienveillance à notre égard, par l'abbé FRAN, 2 vol. f 0.95

SERMONS DE BEAUVAIS, 4 vol. gewone prijs fr. 4 00 voor f 1.55

SERMONS CHOISIS du P. le Jans, 2 vol. gewone prijs fr. 2 00 voor f 0.80

CONSIDERATIONS CHRETIENNES pour toute l'année, avec les Evangiles de tous les Dimanches, par le R. P. CRASSET, 4 vol. gewone prijs fr. 4.00 f 1.60

CONFERENCES ET DISCOURS INEDITS, par M. D. FRAYSSINOS, 1 vol. gr. 8°. fr. 2.00 f 0.80

MEDITATIONS sur l'Eucharistie, par M. l'abbé de la Bouillerie, fr. 1.00 f 0.45

LES CHRETIENS SANCTIFIES par de pieux exercices, par MONITA AD PAROCHOS aliosque sacerdotes animarum curam habentes. Auctore J. C. SAETTLER SS. Theol. Doct. et Prof. fr. 1 50 f 0.60

HISTOIRE DE SAINT BERNARD, par M. l'abbé THEODORE RABISSONNE (Oeuvre remarquable par les savants et nombreux détails sur l'époque la plus intéressante et p'u comme du moyen-âge, tout à la fois instructive, prise au point de vue de la science historique et édifiante en ce qu'elle renferme toute l'histoire de l'illustre et saint abbé de Clairvaux) gros vol. in 12° gewone prijs fr. 2 00 f 0.80

RECUEIL DE PRIERES et pratiques, pour faire connaître et honorer les principaux mystères de Jests et de Marie, et faire réparation A. N. S. dans l'auguste Sacrement de l'Eucharistie. Gros vol. in 12° de 744 pages f 0 50

BELANGRIJK BERIGT.

J. J. ARKESTEYN EN ZON, te 's Hertogenbosch, hebben verzonden:

SUPPLEMENT op DE FELLER's Geschiedkundig Woordenboek, DERDE DEEL, M—Z. f 3.50 Best Schrijfmediaan 4.50

Met dit Derde Deel des Supplements wordt een werk gecompleteerd, waarvan de Nederlandsche drukpers, sedert eene reeks van jaren, zoowel met betrekking tot de uitgebreidheid als belangrijkheid, nauwelijks eene wedergeade heeft opgeleverd. — Onderscheidten zieh de beide vorige deelen door bondigen en belangrijken inhoud en volledigheid, vooral ten opzichte der vorderingen van den tegenwoordigen tijd, ook dit Derde Deel is zoo rijk in inhoud, in schilderlingen der levensbijzonderheden der voornaamste mannen en vrouwen, welke in onzen tijd, door talenten of schitterende hoedanigheden, door kunde of uitvindingen, door deleving aan of bevordering van de zwaarwichtige schouwelen van de wetenschap, door deleving aan de wilde men in eene eenvoudige aankondiging tot de opgave van namen, organen, men — om niet onbillijk te zijn — bijna het geheele zaakregister des boekkeets zou moeten afschrijven. Wij willen hier dus enkel bijvoegen, dat in dit deel, vooral niet minder dan in de beide vorige, de Kerk en Godsdienst, de Wijsbegeerte en Godgeleerdheid, de Krijgskunde en Genie, de Staatkunde en Diplomatie, de Letteren, Geschiedenis, Oudheden en Penningkunde, de Taal- en Dichtkunde, het Tooneel, de Zang- en Toonkunst, de Beeldende Kunsten en Bouwkunde, de Heel-, Genees-, Ontleed- en Kruidkunde, de Wis-, Natuur- en Scheikunde, de Regtsgeleerdheid en Wetsprekenschap, de Aardrijkskunde en Plaatsbeschrijving, de Industrie en Werkzamenheid, de Typpographie en Lithographie, de Zeevaart- en Sterrekunde, met één woord, dat elk vak van wetenschap of kunst, elke maatschappelijke instelling van den tegenwoordigen tijd door de levensbeschrijving van een aantal waardige bevorderaars vertegenwoordigd worden. Tot de voornaamste Vorsten of vorstelijke personen, die in dit deel voorkomen, behoort in de eerste plaats Neêrlands koninklijke Koning WILLIAM III, verder behooren tot de zelve MAUROUD II, MARIA LOUISE, MEHEMET-ALI, één prins en drie prinsessen uit het huis van Orleans, de hertog van Sussex, WALDEMAR, prins van Pruissen, PAUL, prins van Wurtemberg, de hertog van York, enz.

Het Hoofdwerk, uit 25 dln. bestaande, waarvan nog slechts een klein getal exemplaren voorhanden is, zal aan de eerste aanvragers worden afgeleverd, compleet, met de drie deelen Supplement f 126, — Op best Schrijfmediaan 123, —

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever